

13 točk Rooseveltovega programa-Otvoritev parlamenta

DALEKOSEŽEN NAČRT PREDSEDNIKA ROOSEVELTA O-
BETA SPRAVITI DEŽELO V NORMALEN POLOŽAJ.
— PIVO ODOBRENO. — PREDSEDNIKOVA POSLA-
NICA ZA ODPRAVO BREZPOSELNOSTI.

Washington, D. C. — Program predsednika Roosevelta, katerega je obljubil volilec tekom kampanje, a jim ga ni jasneje razložil, marveč ga je označil le s tajinstvenim izrazom "new deal", je zdaj že takorekoč povsem postavljen pred narod. Je globoko zamišljen in pričakuje se od njega, da bo spravil deželo zopet na zanj na pravo pot. Ves program se lahko razvrsti v 13 glavnih točk, ki vsebujejo vse, kar namerava Roosevelt točasno doseči.

Prva točka programa, namreč uzakonitev piva, je že rešena. V ponedeljek se je dosegel sporazum med senatsko in poslansko zbornico glede nekaterih nasprotij med obema zbornicama v tem zakonskem predlogu. Poslanska zbornica je zahtevala, da se uzakoni pivo, ki naj vsebuje 3.2 odstotka alkohola, dočim je senat zahteval, da se ta množina zniža na 3.05 odst. Končno se je senat podal in v torek je nato zbornica odobrila prenovljen predlog, ki je imel isti takoj isti dan, ali pa vsaj dan kasneje v podpis Rooseveltu. Na ta način bo dežela dobila svoje pivo 15 dni potem, ko bo Roosevelt zakon podpisal, ki bo vsebovalo 3.2 odst. alkohola po teži ali 4 odst. po vsebini.

Druga točka programa, namreč zakon za odpomoč farmarjem, je točasno pred kongresom; v senatu se pričakuje proti njemu precejšnja borba.

V torek je poslal Roosevelt kongresu posebno poslanico, v kateri ga je pozival, naj mu poveri oblast, da bo izpeljal nadaljnje tri točke programa, namreč nabiranje delavstva za takojšnja federalna dela pri preosnovi zemlje, k čemer bi spadalo pozgodovanje, obdelovanje zemlje, delo za preprečevanje povodnj itd. Drugo, kar je priporočal, je nadaljnja pomoč posameznim državam pri podpiranju brezposelnih, in tretje bi bilo, da se podvzamejo takoj razna javna dela, katerim se do zdaj ni posvečala posebna pažnja. Predsednik se je obvezal, ako mu poveri kongres potrebno moč, bo s tem postavil na začasno delo do prihodnjega poletja najmanj četr milijona mož. Začasno ne potrebuje pravi, nikakega posebnega sklada za to. Zadostoval bi denar, ki je že zdaj nakazan za javna dela, ki pa se ni porabil.

Teh pet točk bi po cenitvi zadostovalo, da bi se polagoma pognala v tek proti normalnosti industrija in zaposlenost. Ostale točke programa bodo služile le za nekakšno ureditev razmer. Med to spada ureditev transportacijske službe, dalje ureditev bank; glede tega ni v načrtu, da bi se bančni sistem popolnoma predrugačil, marveč le moderniziral in bi se izločila iz njega razna zla, kakor je na pr. špekuliranje z ljudskimi vlogami in dr. Nadaljnje točke se nanašajo na ureditev posojil

HITLER ZAHT- VAL OBLAST

Nemški parlament dobil predlog, da izreči Hitlerju neomejeno oblast za prihodnja štiri leta.

Berlin, Nemčija. — S sijajem in pompom, kakoršnega je bila navajena Nemčija le v prejšnjih cesarskih dneh, se je izvršila otvoritev zasedanja novega nemškega parlamenta pretekli tork. Tudi v resnici se je Nemčija vrnila v cesarsko dobo, da si začasno še brez cesarja, kajti s tem dnem je republikanska ustava takorekoč pokopana; ljudstvo nima nobene besede več; Hitler in njegov fašizem je edino, kar nekaj pomeni.

Hitler je predložil zbranemu parlamentu zakonski predlog, s katerim se naj parlament samega sebe razpusti in odda neomejeno oblast sedanjemu kabinetu za prihodnja štiri leta. Ta predlog sicer ni bil potreben, kajti Hitler že več kot teden dni nastopa kot neomejen vladar. Državni zbor bo seveda brez ugovora predlog sprejel kot zakon.

Na kak način nameravajo fašisti v nadalje vladati nad Nemčijo, se razvidi iz objave policijskega ravnatelja v Münchenu glede kakega morebitnega napada na Hitlerjevo življenje, ko je dejal, da bo prvi strel, ako zadene Hitlerja ali ne, znamenje za pričetek največjega pokolja in preganjanja, kar jih je še videla Nemčija.

POMLAD PRISPELA NA — SANEH

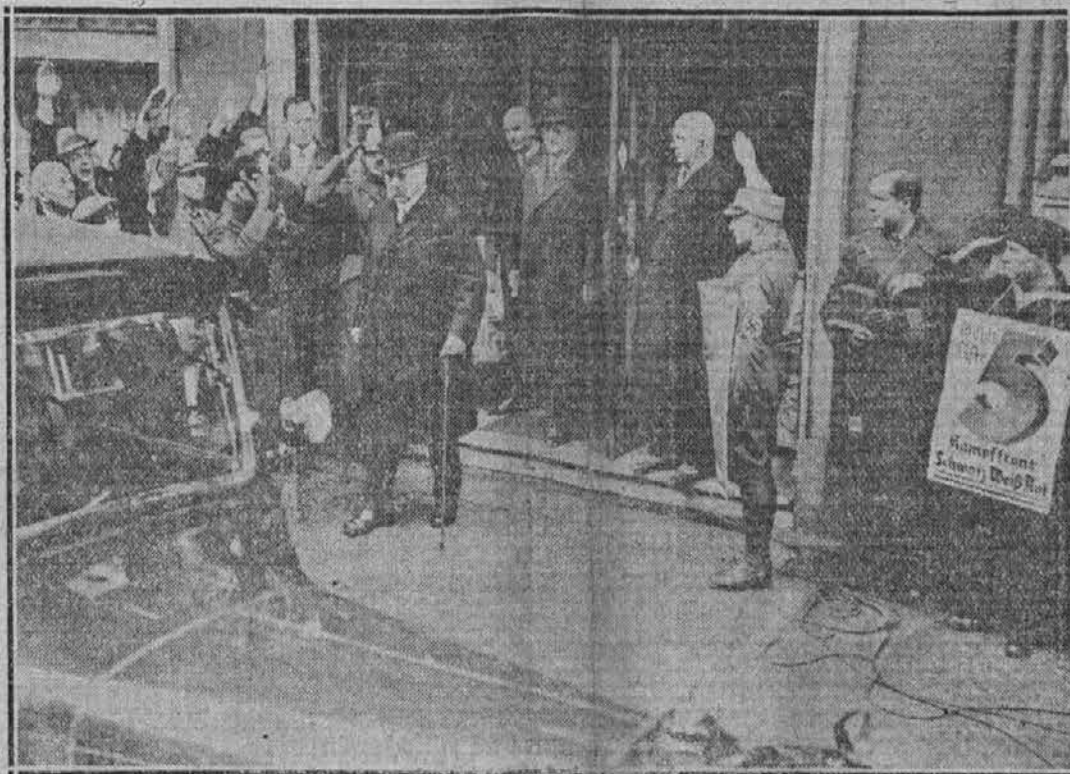
Chicago, Ill. — Na skrajno neslovesen način je prišla letošnja pomlad v deželo. Namesto, da bi priskakljala po rožicah in cvetkah, je pridrsala po snegu in ledu. Že več dni je vladalo tukaj pusto, oblačno vreme; sodro in dežjem, ki se je v torek, na prvi pomladanski dan izprevrgel v pravi zimski sneg.

VELEIZDAJNIŠKA OBRAV- NAVA V LONDONU

London, Anglija. — Cela Anglija je interesirana v proces, ki se vrši pred tukajšnjim vojnim sodiščem, kjer se mora zagovarjati neki poročnik, po imenu N. Bailie-Stewart. Obdolžen je, da je igral vlogo veleizdajalca in je prodajal važne vojaške skrivnosti nemškimi vojaškim oblastem. Aretiran je bil 21. januarja potem, ko je napravil več potovanj v inozemstvo. Obtežuje ga tudi par pisem, ki jih je pisal svojim nemškim zaveznikom, ki pa so jih oblasti med potjo prestregle.

farmarjem in hišnim posestnikom; končno govore o stalšču Amerike glede mednarodnega oboroževanja, svetovnega gospodarstva, mednarodnih dolgov in slednjič o razmerju nase nanašajo na ureditev posojil

NEMCI POZDRAVLJAJO PREDSEDNIKA

Gornja slika kaže nemškega predsednika Hindenburga, ko se je v nedeljo preteklega tedna odpravil za volišča. Ta dan se je volil novi parlament, v katerem je dosegel pretežno večino fašist Hitler.

FRANCIJA NAKLONJENA

Z malimi izpremembami sprejema MacDonaldov načrt.

Pariz, Francija. — Kakor se je moglo domnevati v torek po konferencah med MacDonaldom in francoskim min. predsednikom Daladierjem, ne bo francoska vlada nasprotna načrtu, ki je bil preteklo nedeljo izdelan v Rimu. Zahteva le pojasnila glede raznih točk, kakor tudi vztraja na tem, da se pritegnejo v evropsko zvezo poleg štirih glavnih velesil tudi manjše drlave, kakor je Poljska in mala antanta. Ves program pa mora ostati v okviru Lige narodov.

EVANSTON SE BOJI PIVA

Evanston, Ill. — Tukajšnje mesto, ki leži v severnem predmestju Chicago, je še vedno v rokah suhačev, kateri bi najraje držali proč od mestnih mej pet milj daleč vsak duh po pivu. Ker pa z ozirom na to, da je kongres legaliziral promet s pivom, ne morejo te pijače povsem izločiti iz svojega ozemlja, skušajo suhači pritisniti na mestni svet, da bo sicer dovolil, da se skozi mesto prevaža pivo, vendar pa ga ne bo dovoljeno kupovati ali prodajati znotraj mestnih mej.

30 MILJ HODILA DO SODIŠČA

Springfield, Ill. — Da se zagovarja pred tukajšnjim federalnim sodiščem zaradi kršenja prohibicije, je prispela semkaj 55letna Mrs. Anna Kubelka iz Madison, Ill. Ženska pa je tako revna, da ni imela denarja za vožnjo, in je napravila celo pot, dolgo 30 milj, peš. Sodnik je dal med navzočimi v sodni dvorani zbrati znesek, da si bo ženska lahko plačala pot nazaj domov, kamor se je vrnila po enodnevem zaporu. Sodniku je izjavila, da nima nobenih drugih sredstev, da bi podpirala svojih šest otrok, kakor samo, da proda tu pa tam nekaj žganja.

KRIZEM SVETA PRED DOGODKI V AVSTRIJI

Columbus, O. — Tukajšnja zakonodaja je v ponedeljek zvečer odobrila zakon, po katerem se sklicuje državna konvencija za preklie 18. omenjamenta. Zakon je oddan guvernerju v podpis.

Harbin, Mandžurija. — Kitajske uporniške čete delajo še vedno obilo preglavice Japoncev v Mandžuriji. Kakor govore japonske vesti, je v torek v bitki bilo ubitih 300 takih upornikov.

Pariz, Francija. — Snežni plaz se je utrgal nad barako, v kateri je spalo 14 mož, od katerih jih je bilo pet ubitih. Tako se poroča iz francoskih Alp.

RAKETIRSKA ŽENA

Chicago, Ill. — Pred višjim sodiščem je sodnik Kelly odklonil zahtevo neke Mrs. E. McAdams, da bi se ji dovolila razpoka in bi še nadalje dobivala od svojega moža alimonije po \$300 na mesec, kakor jih dobiva že zdaj od oktobra 1931, odkar živi ločeno od moža. Sodnik je poizvedel o zadevi in našel, da omenjena svota znaša 60 odstotkov moževe plače, in ženska nima s tem denarjem sploh nikogar drugega preživljati kakor samo sebe.

PROPADANJE GANGSTERJEV

Chicago, Ill. — Kako na nič je prišla nekdanja butlegerska trgovina s pivom, se je pokazalo pretekli ponedeljek zvečer, ko je bil zasaden in ubit pri delu navadnega bandita nekdanji butleger R. B. Keating. Z nekim svojim tovarišem je ta mož napadel gasolinso postajo na 8454 Vincennes Ave., kjer je dobil od lastnika \$11 plena. Ko pa sta roparja zapustila garažo, je lastnik pograbil puško in ustrelil za njima. Keating je padel mrtev, dočim se je tovarišu posrečilo pobegniti. Pred par leti se je Keating vozil še v razkošnih avtomobilih, s polnimi žepi bankovcev, zdaj so pa našli v njegovem žepu izkaznico, s katero je bil upravičen do državne podpore.

Nevarna napetost med socijalisti in fašisti.

Dunaj, Avstrija. — Avstriji znova grozi civilna vojna, kakor se more povzeti iz socijalističnega lista Arbeiter Zeitung. List namreč poroča, da je vodja fašistične armade Heimwehr, princ Starhemberg, objavil proglas, v katerem je načrt za razpustitev socijalistične armade Schutzbund in za nastanitev federalnega komisarija nad Dunajem. Ako bodo fašisti v resnici to skušali izvesti, se jim bodo socijalisti uprli in prelivanje krvi bo neizogibno.

QUEBEC SI OLEPŠA POTA

Montreal, Que. — Minister za promet tukajšnje province je stavil zakonodajni predlog, po katerem bi se morale odstraniti vse reklame table ob cestah, katere ovirajo razgled in kvarijo lepe naravne pokrajinske slike.

ŽRTVE SLABEGA VREMENA

Chicago, Ill. — Tekom nedelje in ponedeljka je vladalo v Chicagi izredno čudno vreme. Neprestano je rosilo in zmrazilo, da so bile ceste in stranski hodniki ledeni, kakor bi bili s steklom pokriti, kar je bilo za pešce na ulicah zelo nevarno. Večje število, ki so padli na opolzkih ulicah, je dobilo zelo nevarne poškodbe. Par jih je že vsled teh poškodb podleglo. Med ponesrečenci sta tudi dva naša odlična rojaka. Mr. Martin Kremesec, občeznani Slovec v Chicagi, je v nedeljo jutro spodrsnil, ko je šel iz hiše in je z glavo s tako silo udaril ob cementne stopnice, da so morali takoj pozvati zdravnika, da mu je nudil pomoč. Zdravi se doma pod zdravniško oskrbo. Drugi je rojak Mr. John Seaver, ki je tudi spodrsnil, a ni dobil kake težje poškodbe. Obehama želimo hitrega okrevanja!

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

Iz Jugoslavije.

DOLENJSKI KMET PREŽIVLJA HUDO KRIZO: PRI ENEM SAMEM ŽIVINČETU, KI GA JE KUPIL PRED TREMI LETI, IMA ZGUBE TRI TISOČAKE. — STRAHOTNE ŽRTVE LETOŠNJEGA PREDPUSTA. — SMRTNA KOSA. — RAZNE VESTI.

Značilen dolenski sejem

Škocjan, 23. febr. — Matijev sejem na Bučki pri Škocjanu je bil pri sedanjih slabih gospodarskih razmerah še dosti dobro obiskan. Cene živini so pa bile zelo slabe, ker kupcev iz oddaljenih krajev ni bilo, domačini pa radi denarne krize niso mogli kupovati. Kmetje potrebujejo denar za nakup najpotrebnejših reči in so prignali na sejem živino, da si vsaj malo pomagajo. Toda zaman. — Živinsko sejmšče je bilo nepopolno kakor v dobi pred vojno. Cena živini je bila pa v primeri s prejšnjimi časi zelo nizka in se ni dalo veliko spraviti v denar. Naj bo tukaj naveden samo en primer siromaštva. — Neki kmet je v stiski prodal lepo kravo za borih 850 Din. Ob jekani je drugič pravil žalostno zgodovino. Kupil je namreč to kravo l. 1929 za 3800 Din. Denar si je pri nekem sosedu izposodil. Na pritisk slednjega je moral sedaj kravo prodati in bo moral vse izkupilek dati na račun dolga. Drugi razlog prodaje je pa tudi ta, ker radi suše, ki je bila lanske poletje prav občutna, ni nakosil dovolj krme. — S konji je bila kupčija nekoliko živahnejša, ker pa radi pomanjkanja krme ni bilo lepega blaga, je tudi tu, v primeri s prejšnjimi leti bilo le malo uspeha. Istotako je bil promet slab na blagovnem trgu. Kramarjev je bilo sicer veliko, a kupovalo se je malo, da so nekateri prodajalci tožili, da niti za stroške niso stržili. Povsod se je jasno izražala slika največje gospodarske krize; pomanjkanje je, kakor vse kaže, doseglo višek.

Smrtna kosa

V Kozjem je umrl Fran Stauer, šolski upravitelj. — V Zalogu pri Ljubljani je umrla Matilda Mejač, delavka v Vevški papirnici, stara 67 let. — V Ljubljani je umrl Ivan Lončar, laborant. — V Moškanjcih pri Ptujju je umrl Vid Donaj, tamonjski večletni župan, ki je pred par leti praznoval zlato poroko.

Prevaral se je

Iz Novega mesta poročajo, da je pred kratkim vlomil tat v župno cerkev v Šmihelu. Vlomil je v tabernakelj na glavnem oltarju in v cerkveno puščico pri stranskem oltarju. Pa se je vlomilec temeljito prevaral, ker tabernakelj je našel prazen, ker g. župnik iz previdnosti vsaki večer odnese monštranco in ciborij iz tabernaklja na drugi varen in skrit prostor, v puščici pa tat tudi ni dobil toliko, da bi se mu trud izplačal.

Otroške nesreče

V Trzinu je na zmrzli cesti padel 12letni kretnikov sin Fr. Strah in se prav nevarno pobil. — V Sapu pri Šmarju je neki učenc v šali pahnul 14letnega posestnikovega sina Ivana Jančarja in sicer tako nerodno, da je moral Jančar radi resnih poškodb na glavi v bolnico.

Nevaren konj

Andrej Mulc, 21letni posestnikov sin iz Loza na Notranjskem se je ravno vrnil domov od vojakov in je gnal domačega konja napajati. Konj je pa Andreja že pozabil in ga ni hotel poslušati. Udaril ga je v noč s tako silo, da je prišlo do nevarne krvavitve in je moral Andrej v bolnico.

Napaden je bil

Iz Trebelnega na Dolenskem poročajo, da se je 28letni Ivan Čechlič, delavec iz Vinske vrha, napolnil v Radoho, da si dobi delo. Med potjo sta ga pa napadla dva neznana Hrvata, ki sta ga toliko časa tolkla po glavi, da se je onesvestil, in ga nato okradla vse gotovine.

Nezgoda

Konrad Hojs, 16letni mesarski vajenec pri mesarju Ivanu Muellerju v Ljubljani, se je v zgodnjem jutranjem mraku na kolezu peljal čez domače dvorišče. V temi ni videl voza in je zadel v oje, ki ga je nevarno poškodoval v trebuh. Moral je v bolnico.

Nesreča

50 letna perica Jera Petelin je pri pranju v celjski pralnici nesrečno padla z odra za drva in se nevarno pobila.

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telephone CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četr let 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četr let 1.75	For three months 1.75

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

N.:

MacDonald v Rimu

Koncem zadnjega tedna, ali kakor bi označili z novo besedo angleškega izvora, ki se je pa udomačila že tudi v slovenskem tisku, zadnji "Week-end", je prebil angleški premijer MacDonald v Rimu. Šel je tja na razgovor z Mussolinijem. Svetovni tisk je označil ta sestanek s frazo: "Rešimo Evropo!"

Fraza "Rešimo Evropo" ni brez pomena. Odkar je v Nemčiji prišel na površje fašist Hitler, odkar je Japonska izstopila iz Društva narodov, in odkar se je utrčila vez med članicami male antante, je nastalo v Evropi popolnoma novo politično obzorje, na katerem se zbirajo prav čudni in nevarni oblaki, iz katerih se zna prej ali slej vsuti nova svetovna vojna vihra.

Anglijo in Francijo prav resno skrbi Hitlerjev uspeh v Nemčiji. Znano je, da nemški fašisti zahtevajo razveljavljenje mirovne pogodbe in zahtevajo še več, namreč, da se vrnejo Nemčiji vse nje odvzete kolonije v Afriki in razna otočja. Mussolini dozdnevno temu sekundira, prvič iz razloga, da bi dobil proste roke za svoje osvojevalne načrte na Balkanu, in drugič, da bi se okrnila francoski upliv in moč. Italija sama tega nikoli ne bo dosegla. Z močno Nemčijo in zraven še z rusko pomočjo je uspeh na vidiku. Resno se govori, da v kratkem Hitler poseti Mussolinija in da mu bo slednji vrnil obisk s posetom Berlina.

Francija se oficijelno zadržuje mirno in nepristransko pri teh govoricah. Pri diplomatskih pogovorih pa je potožila svoj bojazen svoj zaveznici Angliji. In pot MacDonalda v Rimu ima svoje ozadje odtod. Gre zato, če mogoče, da se priveže Mussolinija na kako medsebojno pogodbo, predno ta uide v Hitlerjev objem in v kako novo zvezo z Nemčijo. To bo vse ozadje MacDonaldovega obiska v Rimu. Anglija in Francija hočeta ostati še za naprej voditeljice na evropskem kontinentu, ako se njima pa politično vodstvo izjalovi, tedaj, prav tedaj, bi nastal začetek konca versailleske mirovne pogodbe. Tega pa se Francija najbolj boji.

MacDonald je šel v Rim, da tamkaj "poštima" položaj. Kako ga je "poštimal", pa pokaže bližnja prihodnost.

Farmarji in pivo

Naš novi predsednik Mr. Roosevelt je s svojo predlogo za takojšnjo dovolitev prodajanja piva napravil velik korak v pomoč farmarjem. Obenem tudi velik korak, da se ustvari na ta način za tisoče in tisoče več dela. S tem, da se upostavi postavno izdelovanje in prodajanje piva, bo veliko pomagano ameriškemu gospodarstvu vobče.

Farmarji bodo sedaj prodajali ječmen pivovaricam, kar pomeni več dela za farmarje, ker bo potreba po ječmenu večja. S tem bo prišlo v roke farmarjem več denarja, kateri bodo lažje zmagovali svoje gospodarske težave, ker bo njihova kupovalna moč večja in močnejša.

Treba bo več raznovrstnega materijala, kakor sodov, steklenic in drugega, kar pomeni, da bo tozadevna industrija oživila. Tisoči in tisoči bodo prišli do novega zaslužka, ki ga doslej niso imeli.

Obenem pa pomeni postavna dovolitev izdelovanja in prodajanja piva velikanske nove dohodke za zvezno administracijo, kakor tudi za državne in lokalne mestne administracije.

Prodaja piva bo primerno obdavčena in to bo nosilo velike dohodke administracijam.

Mr. Roosevelt je s svojim nastopom jasno pokazal, kako se je treba boriti proti krizi. Republikanci, žal, take iniciative niso imeli, ker je niso hoteli imeti. Udinjani so bili suhaški kliki v deželi, katera je povzročila obilico gorja ameriškemu narodu na vseh koncih in krajih.

SV. MISIJON V NEW YORKU

New York, N. Y.
Bliza se "zlati čas svetega misijona", na katerega opozarjam in vabim vse drage rojake, farane sv. Cirila in sploh vse Slovence v Greater New Yorku ter v bližnji in daljni sosesčini. Štiri leta so minila, odkar ste se zadnjikrat v lepem številu zbirali v slovenski cerkvi k sv. misijonu. V času od zadnjega misijona do danes se je zopet pokazala potreba, izražala želja po duhovnem obnovljenju fare. Sv. misijon bomo začeli na Tiho nedeljo (2. aprila) zvečer ob 8. uri ter bo trajal ves točen do Cvetne nedelje (sklep ob 8. uri zvečer na Cvetno nedeljo). Natančnejši spored bo še objavljen. — Kdo je naš misijonar? Po pravici vam povem, dragi farani, da ga je bilo težko dobiti. Gospod župnik sv. Lovrenca v Clevelandu, Rev. J. Oman, se je slednjič oddločil, da pride k nam sejat seme božje besede. Gospod misijonar je ameriški rojak, pa zaveden Slovenec. V potu svojega obraza si je služil sredstev za svojo študiranje, da je dosegel duhovniško čast. Njegovi farani v Clevelandu ga spoštujejo in ljubijo kot otroci svojega očeta. Ko je bil pred leti privrženec v Jugoslaviji, je na prvi postaji (iz Trsta proti Ljubljani) v Jugoslaviji izstopil iz vlaka ter poljubil tla z vzklikom: "Po zdravljena zemlja mojih očetov!" Ves je naš; bomo vsi njegovi! Naše duše hoče ogreti za Kristusa; prinesimo mu jih! Pa pripravimo jih, da bodo rodovna tla za seme božje besede!

Rev. H. Podgoršek, župnik.
IZ DALJNEGA ZAPADA
Enumclaw, Wash.
Mislija sem, da se bo kateri od tukaj oglasil, pa vidim, da ni nič. Je menda že tako, da se vsak bolj težko pripravi k pisavi. Eni pravijo, da nimajo časa, drugi pa raje berejo kot pišejo. Mrs. Rihtar, zastopnica lista, je pa bolna. Zdravnik ji je rekel, da mora dati nekaj zob populiti, kar je tudi napravila, a je bila potem še slabša. — Zato sem sklenila, da bom jaz poročala, da smo bili tako srečni, da smo imeli zlato poročilo. Z gotovostjo rečem, da je malo naših rojakov tako srečnih, ki bi dočakali zlato poročilo, katere so še v starem kraju bolj redke, kaj šele tukaj v Ameriki. Zato je pa ta slovesnost v resnici nekaj posebnega. —

J. Logar.

TAMBURAŠKIM ZBOROM V ZDR. DRŽAVAH

Chicago, Ill.
Za nastop na svetovni razstavi v Chicagu, Ill., dne 2. julija na jugoslovanski dan.

Dne 2. julija letos bodo Slovenci, Hrvatje in Srbi skupno nastopili na svetovni razstavi v Chicagu s svojim narodnim programom. V tem programu bodo nastopila telovadna, pevka in tamburaška društva in razne plesne skupine, ki bodo na izvajanje tamburaškega orkestra plesali narodno kolo v narodnih nošah.

Program se bo izvajal v velikem Soldiers Stadium na velikem razstavnem prostoru, kjer bo prostora za stotisoče gledalcev. — Ta dan pričakujejo Jugoslovani velikanske udeležbe, tako od strani Jugoslovancev, kakor tudi od strani drugih narodnosti.

Ta dan bodo nastopili tamburaši s svojim velikim orke-

strom. Njihov nastop bo ena izmed najlepših atrakcij tega dne. Takih trenutkov človek malo doživi v svojem življenju, zato se je nadejati, da se bo za omenjeni dan zgostilo število naših tamburaških zborov za tako imeniten in slaven skupen nastop. — Želja tamburaškega odbora je, da število tamburašev prekorači sto. — Za ta nastop se lahko priglasijo vsa ona tamburaška društva, kakor tudi poedinci, ki igrajo na note. — Vsa društva in poedinci, ki bi želeli sodelovati pri tej veliki slovenski in pomenljivi slovenski, naj se za nadaljnja navodila glede tamburaškega nastopa priglasijo na: **Franjo Halauš**, gl. predsednik za godbeno sekcijo. — Za tamburaški odbor: **Sava S. Savič**, tajnik, 1803 So. Throop St., Chicago, Ill. **Josip Rotkovič**, predsednik.

POPRAVEK

Chicago, Ill.

K zadnjemu mojemu dopisu z dne 18. marca sem pomotoma poročal, da dobi vsak, ki pridobi 10 novih članov, še posebej nagrado \$5.00. Pravilno bi se moralo glasiti, da kateri pridobi največ novih članov in ne manj kot 10, dobi še posebej \$5 nagrade. Ostalo v zadnjem dopisu ostane kakor je bilo poročano.

Leo Mladič, preds.

ONIM

ki želijo poslati za praznike svojim domačim kak dar v staro domovino naznanjamo, da zdaj to zopet lahko store. Morajo pa se ravnati natančno po predpisih in v soglasju z zveznimi določbami, ki so bile uveljavljene dne 9. oz. 10. marca 1933. V inozemstvo se ne sme pošiljati denarja v svrhu špekulacije, niti ne v svrhu investiranja, niti ne v svrhu nalaganja v inozemske hranilnice.

Kdor želi zdaj poslati kako darilo v stari kraj svojim domačim mora podpisati posebno izjavo. Vzorec te izjave objavljamo v današnji številki v posebnem oglaš. katerega pazno prečitajte in se potem v tem zmislu ravnajte, kadar boste pošiljali denar za dovoljene namene v stari kraj.

NIČEVA SLAVA

Nemški dnevniki so poročali o zabavnem dogodku s Hitlerjem. Ta se je odpeljal na zborovanje v Stuttgart, a z napačnim vlakom in dospel v mesto za dve uri prezgodaj. Tu je sklenil porabiti prosti čas za ogled novega kraja, poklical je zato pred kolodvorom avtoizvoškega in mu naročil, naj ga vozi po mestu. "Dobro," je odgovoril sofer, "a imam čas samo do 10 dopoldne. Takrat bo prišel z vlakom naš 'veliki Adolf' in ga moram na vsak način videti." Počasi Hitler se je nasmešnil: "Ze prav! Tudi jaz moram biti ob tem času na kolodvoru pri sprejemu." Ob trideset na deset sta se vrnila na kolodvor. "Hvala," je rekel

ŽUPAN ČERMAK, AMERIKANSKI SLOVAN

Se nikoli v zgodovini ameriških Slovanov ni bila roka usode tako kruta, kakor s tragično smrtjo čikaškega župana Antona Čermaka.

Od generala Kosciuszko, ki se je udeležil revolucionarne vojne za ameriško neodvisnost, ni bilo tako zgodovinskega dogodka za Slovence v Ameriki, kot je bil dogodek, ko je bil Anton Čermak izvoljen za župana mesta Chicago.

Življenje Antona Čermaka je naravnost čudno. Kot reven 8 letni deček je že začel delati, težko delati v najbolj neugodnih okoliščinah in se s tem oropal zlate otroške dobe veselja in učenja. S svojim slovenskim temperamentom, sentimentalizmom in idealizmom v deželi, kjer prevladuje praktičnost drugih ras, kot Anglo-Saksonski, nemški in drugi, ki se politično, ekonomsko in socialno zelo udeležujejo, je vendar veliko dosegel. Navadno so Slovani kljub svojemu velikemu številu, politično, ekonomsko in socialno delovali le med seboj v svojih naselbinah, kjer žive. — Pisec teh vrst je večkrat povprašal marsikatero slovanske voditelje, zakaj se ne združijo v tej veliki deželi, v kateri so se ustanovili, in bi se na ta način začeli politično, ekonomsko in socialno udeleževati in se tako povzpeli na višja mesta.

Anton Čermak je premagal težke ovire, brez kake tuje pomoči, s svojo naravno slovansko inteligentnostjo, težkim delom, železno energijo in podjetnostjo. Sam se je povzpел v zgodovino Amerike tako visoko, da je dosegel Kosciuszko in kjer stoji drugi Slovani v ameriški znanosti kot Tesla, Pupina in Hardlika. — Življenje župana Antona Čermaka nikakor se ne more popisati v par kolonah časopisa, niti na par straneh. Njegovo življenje spada od sedaj naprej v zgodovino mesta Chicago, v zgodovino mesta katerega je on ljubil, za katerega je delal in se še zlasti trudil za prihodnjo svetovno razstavo. Njegove besede, katere je izrekel, ko je bil izvoljen: "Vesel sem, da sem (ustrelen) jaz namesto vas", so bile izraz največjega patriotizma, katerega vedno je nosil v svojem srcu. — Kruta roka usoda nam je pobrala Antona Čermaka v najbolj kritičnem času, da se mnogi ugledni in vplivni meščani izražajo: "Vzeto nam je življenje enega, ki je delal in se upal za izboljšanje Chicaga, njegovih prebivalcev in svojih slo-

venskih bratov". Svoj karakter pogumnosti je dokazal v svojem velikem trpljenju, postal je mučenik in njegovo ime bo zapisano v zgodovini Amerike poleg drugih velikih ameriških patriotov kot predsednikov Lincolna, Garfielda, McKinleya in župana Harrisona. — Kako je želel videti razstavo "Stoletje napredka" in kako je zagovarjal ugled Chicaga, ko je bil v Evropi na obisku. — Znano je, da v vseh večjih mestih v Ameriki, politika uniči dobrega moža in napravi iz njega nekako trdosrčnega, odurnega in kamenitega. Čermak je pa obdržal tudi kot politik svojo slovansko lastnost. Bil je velik organizator in človekoljuben. Če je katerikrat trpel, ni tega razlagal, to vedo ti, ki ga že več let poznajo, pač pa vedo povedati od njega marsikatero samaritansko delo.

Če je bilo kedaj kaj navdušenja med slovansko mladino, za velika državna in ljudska dela, je sedaj vsled smrti našega velikega voditelja. Ti, kateri so bili v bližini župana A. Čermaka, ki so imeli priliko proučiti njegovo delo, njegovo železno energijo, njegovo veliko organizatorsko moč v velikem, delo kot župana mesta Chicago, ameriški državljani in velik slovanski sin, ki je bil zvest Amerikanec in ponosen na svojo slovansko narodnost.

Veliko je mladeničev slovanske narodnosti, ki so rojeni in izšolani v tej deželi in imajo veliko večjo priliko priti na višja mesta, kakor jo je imel Anton Čermak. Na njih je leželo, se bo li započeto delo velikega moža kot je bil župan A. Čermak nadaljevalo, ali bo zaspalo. Kot pisatelj teh vrst sem napisal takrat, ko je bil A. Čermak izvoljen za župana mesta Chicago, sledeče: "Anton Čermak je započel novo stran v zgodovini ameriške politične zgodovine za Slovence". — Tako je tudi bilo. A Anton Čermak ni pisal s črnilom, pisal je to zgodovino s svojo krvjo kot mučenec, in bo ostal za mesto Chicaga kakor tudi za celo Ameriko nekaj sacrosanto.

Čermak, je kot Slovan zavzel najvišje mesto vseh Slovanov v zgodovini Amerike, kot patriot in mučenec, ki je povzdignil svoje ime tako visoko, da bo uvrščen poleg Lincolna, Garfielda, McKinleya in župana Harrisona, čigar spominu se v globokem spoštovanju klanja. — **Dr. Theodore Živkovič.**

Hitler, "vi ste izvrsten vodnik. Žal mi je, da si nisva utegnili ogledati vojni muzej. Koliko moram plačati?" — "14 mark 90 pfenigov." — Hitler je dal soferju 30 mark. "Le vzemite vse! Zaslužili ste napitnino." — Sofer je začudeno gledal. Še nikoli ni dobil tako visoke napitnine. Zaslužil je pač dvakrat

več, kakor je pričakoval. Zopet je sprožil motor in rekel nepoznanemu bogatašu: "Veste kaj, gospod, le pojdiva v muzej! Saj me prav za prav ta Hitler nič ne zanima. Naj se gre solit..."

Požrtniki so melanholiki, ki masijo nenapolnjivo luknjo svojega srca z jedjo.

"TARZAN IN IZGUBLJENO CARSTVO"

(57)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Okrog njihajoče se devojke so se silno krohotale veliki nerodnosti Fulvus Fulpusa, ki se je hotel pred njimi postaviti, da zna tudi tako skočiti kakor mladi Harben če potreba, pa je oljusknil na plitvo. Ravno isti dan pa je poselel kopalnice podcesar Alidus Augustus. Fulpus je radi velike nevoščljivosti ovadil odlični cesarski družbi mladega Harbena, češ, da je špijon.

Podcesar Validus je obtožbi veroval in ukazal poklicati pred se mladega Harbena, katerega je privedel pred visokega dostojanstvenika častnik Lepus in z njim v družbi je prišla tudi zala mladenka Favonia in njen oče. Ti so cesarskemu namestniku predstavili mladega von Harbena kot poglavarja Germanije. Pri pogovoru je pravil mladi nemški raziskovalec Validusu zanimive stvari iz rimske zgodovine.

To je Valdusa tako zanimalo, da je naprosil Harbena, naj ostane pri njem in mu napiše zgodovino. Harben je to z veseljem sprejel. Ko je družba odšla je Validus poklical k sebi patricija Fulvus Fulpusa ter mu povedal, da na tem človeku ni najmanjšega znamenja, da bi bil kak špijon. "Pojdi," je ukazal Validus patriciju Fulpusu, "hom govoril s teboj pozneje." Z jezo je nevoščljivi Fulpus odšel...

To je patricija Fulpusa še bolj razkačilo, da je sklenil, da se masčuje nad njim na vsak način. Mladi von Harben je v družbi visokega dostojanstvenika došel iz palače in nato skoro dnevno obiskoval vladno knjižnico. Kjer je črpal razne zgodovinske podatke iz let dolgo pred Kristusom. Iz zapiskov je zaznal, da je 90 let pred Kristusom rimski prefekt v Afriki zabol cel cesarskega poslanca Nerve, potem pa potvoril vest, da je to storil v samobrambi...

POGLEJTE NA DATUM

POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka 3—33, je to znamenje, da se je vam iztekla naročnina. Pri pošiljanju naročnine se poslužite spodnjega kupona. Obnovite naročnino čimprej, ker izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEČ,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priloženo vam pošiljam svoto \$..... za obnovo moje naročnine za "Amer. Slovence".

Izno

Naslov

Mesto

JUGOSLAVIJA V ZADNJIH LETIH

GOSPODARSKI PREGLED

Piše Dr. Černe Ivan, finančni biro, Ljubljana, Jugoslavija

Ker beremo v Evropi o težkih razmerah, ki so nastopile v zadnjem letu v Zedinjenih državah ameriških in je možno, da se bo ameriška bančna kriza pričela razvijati tako, kakor je bilo to pri nas v manjšem obsegu, bo zanimalo naše rojake v Ameriki, kako so, se pri nas razmere zasukale, tako da morejo primerjati njihove prilike z našimi. Najbrže bodo opazili gotove sličnosti in morda tudi iz tega povzamejo kak nauk.

Jugoslavija je z l. 1928 pričela občutiti krizo. Prvi vzroki so bili v tem, da so deželni pridelki pričeli padati v ceni. Pri nas je važen kot jeden največjih izvoznih predmetov pšenica. Povprečno je bila cena stotu pšenice l. 1927 Din 300, l. 1928 Din 230 do 240, l. 1929 Din 200 in l. 1930, samo še Din 125. Da bi se to katastrofalno nižanje cen žitnim pridelkom ustavilo, je bilo osnovano v Beogradu l. 1930 privilegirano društvo za trg v državi z gotovim zneskom, ki je odgovarjal približno ceni v l. 1927 ter je kupovalo žito po tej ceni od producentov, prodajalo ga pa je nekoliko dražje, za izvoz pa seveda ni moglo iti proti svetovni ceni, marveč se je moralo isti prilagoditi. Jasno je bilo v naprej vsem uvidnim ljudem, da tako gospodarstvo ne bo moglo trajati, vsled česar je bila koncesija tega društva v l. 1932 ukinjena, društvo samo pa je zaključilo svoje knjige z izgubo preko pol milijarde dinarjev. Podobno se je dogodilo tudi v drugih državah, kjer so hoteli umetno vzdržati ceno proti svetovni ceni in Amerikancem so se dobro v spominu podpre, ki so jih dobili farmarji, ki pa tem tudi niso pomagale, marveč jih je zadela ista kriza, kakor vse druge, ki ne morejo prodati blaga vsled prevelike ponudbe oz. pravilneje povedano vsled zmanjšanja kupne moči onih, ki bi radi kupili. Blaga ni preveč, je pa onih premalo, ki bi imeli denar za kupčijo, vsled česar so šle cene dol, a se še vkljub temu trg ni odprl.

Ker kmet vsled nizkih cen nima denarja, ga tudi nima mešan in je torej z l. 1928 pričela pri nas gospodarska depresija, ki se je polagoma stopnjevala tako, da je l. 1931 prišlo tudi naše denarništvo v težak položaj. Zanimivo je, kakšen je bil promet na zagrebški borzi v zadnjih 3 letih. Vpoštevane so v številkah, katere bom ravnokar navedel, kupčije z dinarskimi in jugosl. dolarskimi vrednostnimi papirji in sicer obveznice, dalje delnice denarnih zavodov, industrij ter podobne kupčije deviz, t. j. denarnih plačil v inozemstvu in valut, t. j. inozemskih plačilnih sredstev. Promet vseh navedenih vrednot je znašal:

v l. 1930...3.481 milj. din

v l. 1931...3.211 milj. din
v l. 1932... 556 milj. din

Padel je torej promet za 83% oz. je znašal samo še slabo šestino onega prometa, kakor je bil v l. 1931. Padel je torej v l. 1932 na zagrebški borzi proti l. 1931 na šestino prometa prejšnjega leta oziroma točno v procentih povedano za 83%. Zagrebška borza je druga največja v Jugoslaviji, kar se tiče prometa z državnimi vrednostnimi papirji. Beograjska je v tem prometu največja in za njo nimam številk na razpolago, vendar so tudi njeni izkazi o padcu prometa naravnost katastrofalni.

Če je položaj na denarnem trgu tak in ni prometa, mora vendar biti nekje denar. Skrb za bodočnost ob razširjajoči se krizi se prične kazati v nezaupanju do denarnih zavodov in v tem, da hoče imeti vsakdo svoje prihranke v rokah, da jih v slučaju potrebe lahko rabi. Če se ta bojazen poloti množice, postane nevarna za denarne zavode, ki ne morejo ustreči vsem, saj nimajo denarna v blagajnah, ampak izposojenega na hiše, v podjetjih in vrednostnih papirjih. Naval na banke in hranilnice trajal od jeseni 1931 dalje tako, da so le-te prišle v težave; najprvo one z velikimi denarnimi vlogami. Prva med temi je bila Prva Hrvatska štedionica v Zagrebu, ki ima dve milijardi vlog in okroglo 50 podružnic v državi. Kakor so bile te podružnice prej izvrstno sredstvo za zbiranje kapitala, tako so se ob vznemirjenju vložnikov pokazale kot nevarni kanali, po katerih hitro oteka sredstva banke. Za to je prišla kot drugi velik denarni zavod, Ljubljanska kreditna banka in za to še številne druge tako, da je danes do petdeset bank pod "počekom". "Poček" je srbska beseda in pomeni za vlagatelje čakanje na izplačilo vlog, utemeljeno v odredbah zakona o poljedelskem kreditu. Proti banki, ki gre v "poček" ni mogoča tožba za dvig vlog, banka mora tekoča sredstva držati likvidna, mora nove vloge nalagati samo v takoj izplačljive kredite in sploh nuditi vlagateljem takojšnje izplačilo. Stare vloge pri teh bankah pa čakajo odtajanja, ki more priti šele ob toplem solncu boljših časov, za katere pa zaenkrat ni izgleda. Še drugo zakonito sredstvo poznamo v Jugoslaviji, "tablico". Dočim je "poček" stopil v veljavo proti koncu l. 1931 je leto nato, ko so dvigli pri bankah in hranilnicah postali za nevarni, se pokazala potreba po zakonitem sredstvu in nekakem moratoriju, katerega je mogoče dobiti hitreje. Dočim namreč "poček" dovoljuje samo ministrstvo trgovine in industrije po pregledu zavoda, ki mora biti aktiven, more iti denarni zavod pod "tablico"

KO JE GOVORIL LJUDSTVU

Slika je bila vzeta, ko je predsednik Roosevelt pred zadnjo nedeljo govoril ljudstvu, da mu je razložil finančni in bančni položaj in ga pozval, naj ima zaupanje v njegov program.

co" takoj, kakor hitro naznani ministrstvu svojo odločitev, pošlje istemu bilanco in se mu podvrže za pregled. Da se doseže "poček", traja lahko mesece, dokim je "tablica" takoj možna. Da gre zavod pod "tablico" pomeni to, da cela uprava denarnega zavoda sklene v seji, izplačevati vloge po gotovi "tabeli", ki odgovarja približno 1% vlog. More določiti tudi višjo ali manjšo kvoto, to je prepuščeno upravi zavoda. Moratorij v Jugoslaviji torej ni celoten, marveč velja samo za one, ki se hočejo poslužiti obeh teh zakonitih olajšav, dočim je v drugih deželah bil proglašen moratorij splošno za vse zavode.

Te zakonske odločbe so prišle kakor zvonjenje po toči. Gospodarski položaj Jugoslavije je bil dober, kar poljedelsko prebivalstvo ni tako hitro občutilo krize, kakor pa industrijsko v drugih državah. Mi imamo preko 90% prebivalstva samo poljedelskega. Vsled tega je kriza prišla tudi kasneje do nas in nas bo stiskala tudi dalje časa. Pričelo se je, kakor sem gori omenil že jeseni 1931. Sredi tega leta je bil izglasovan v parlamentu zakon o stabilizaciji dinarja z vrednostjo dinarja napram dolarju, en dolar 56.77 Din. Ter so ob tej priliki padle tudi takrat veljavne devizne omejitve. Bila je to silna nepredvidnost finančnega ministra, kar so tuji porabili priliko in so potegnili iz države svoja denarna sredstva, bodisi, da so jih rabili doma, bodisi, da so zaslutili bližajočo se težko čase ter jih je deloma tudi neprijateljska politična propaganda preplašila. Za poltruga milijardo dinarjev je takrat odšlo v inozemstvo. To predstavlja več kakor 10% cele budžetne svote in torej ni čuda, da se je pomankanje tega denarja pričelo hudo občutiti v našem gospodarstvu. Gori sem omenil dvige pri denarnih zavodih, ki nam jih statistika navaja z ogromno voto, preko 2 milijardi dinarjev. Ta denar je poskrit, porabljen za neproduktivne naložbe, skratka odtegnjen denarnim zavodom, da bi z njim oplojevali narodno gospodarstvo. Začela se je poraba denarja v drugem smislu, t. j. z vlaganjem v hiše, posestva, ne pa v take naložbe, ki že po kratkem času prinasajo obresti. Vsakdo je hotel rešiti le substanco, za obresti mu ni bilo mar. Nekaj dobrega je imela ta sprememba porabe denarja. Stavbena delavnost se je razširila ter je ta razplet gospodarske krize zavlekla. Zdela se je, kakor da je iste konec. Če se gradi, ima 38 obrtnikov delo in zaslužek in ti so prišli vsi na svoj račun. Že takoj po ustanovitvi Jugoslavije je oživela gradbena delavnost, ki je razrušene kraje morala obnoviti, hiše, ki tekmo vojne niso bile popravljene, zopet v dober stan postaviti, za tisoče in tisoče novih rodbin postaviti domove itd. Zakonske olajšave za nove stavbe so prispevale svoje. Ta gradbena de-

lavnost je v zadnjih letih silno oplojila naše gospodarstvo ter je postala intenzivnejša zadnja leta. Omenil sem, da so vložniki iz strahu, da izgube na vrednosti dinarja dvigali svoje vloge in jih hoteli kam vtakniti. Dinar se je namreč v jeseni 1932 vsled številnih ponudb dinarskega dobroimetja na zunanjih trgih pokolebal in je izgubil na svoji vrednosti istotoliko, kakor angleški funt, t. j. skoro tretjino. Dolar je bil pri nas vreden preje Din 56.77 ter je skočil, septembra in oktobra meseca višje na črni borzi pa še višje ter se

sedaj drži okrog 70 din. V notranjosti države je dinar obdržal svojo vrednost skoro nespremenjeno, samo predmeti, ki se nabavljajo iz inostranstva so postali dražji za toliko, kolikor je dinar izgubil na svoji veljavi. Vsled zmanjšanih dohodkov je finančni minister uvedel nove davke, takozvane luksuzne naložbe, ti so z poslabšanjem denarne vrednosti dvignili v zadnjem času tudi cene onih predmetov, ki se izdelujejo doma tako, da pričenjamo opaziti draginjo, zaenkrat še v malem obsegu, vendar dejstvo je, da do višjih cen prihajamo. To nivoiranje na višje v cenah, se še spravlja v sklad z omejevanjem krize. Jeden naših industrijcev je na zboru svojih tovarišev izrekel besedo "da nas je kriza udarila nazadnje še z renom". Ne bi sodil tako, kajti višje cene ob rastoči brezposelnosti ne pomenijo konec krize, marveč njeno poostreitev. Zal, da država ni z umestnimi odredbami storila ničesar, da bi omilila težko stisko prebivalstva. V zahodnih pokrajinah države, je Narodna banka odpovedovala od l. 1931 dalje kredite in je s tem ustvarila težko nerazpoloženje, ki se je izrazilo v odpušcanju delavstva in zatvoritvah obratov. Slovenija ima sama okroglo stotisoč brezposelnih. To je težka številka za male dežele, ki je vsled visokih davkov obremenjena bolj, kakor vse druge pokrajine države. Le z največjim naporom se vzdržuje najnujnejše delo, trgovine propadajo, konkurzi se množijo, dasi je naš človek skromen in ne zahteva mnogo.

Ce se bodo druga vprašanja v Evropi pojasnila, bode tudi za nas boljša bodočnost, vendar ne

preko okvira, v katerem sedaj kar se ne da prikriti niti z ne-zivimo. V bodočih člankih, ki jih nameravam objaviti v Am. Slovensko-nervozno nemirnostjo. Ta navenču, bom podrobneje opisal položaj našega gospodarstva, naj si bodo iz "družbe" ali dedal sem samo v velikih oblikah podal pregled zadnjih let, da s številkami in podrobnejšim pripovedovanjem ne napravim slike nepregledne. Nameravam opisati posamezne panoge gospodarstva, seveda v toliko, kolikor smatram iste za ameriške bravce zanimive.

ŽENSKÉ KADILKE

V Parizu se je vršil nedavno vsakoletni kongres francoskih kadilcev, in poleg drugih točk dnevnega reda, n.pr. poleg razgovora o željah in pritožbah glede kvalitete in cene tobaka ter žigie, poleg tekmovalnosti najhitrejšega in najpočasnejšega kadilca "v raznih kategorijah" (cigareta, smodka, pipa) so imeli letos na sporedu tudi tekmo pod naslovom "Dama in cigareta". Slo je za vsako kadilko, ki je sposobna pokaditi svojo cigareto na najelegantnejši način.

Zmagala je neka gospodična Suzy Pernin, in njena zmaga v resnici ni bila lahka. Prvič je bilo mnogo konkurentk in strogo sodnikov, drugi pa nikakor razjo šivati in plesti. To se zdi ni tako samo ob sebi umevno, sodobnim gospodinjam pretežda mora kakšna dama tudi tako elegantno kaditi, kakor se zna več mladih kmečkih zakoncev n. pr. elegantno opraviti.

Način, kako izvleče cigareto iz tulca, kako si jo prižge ali si jo da prižgati, kako srkne dim in ga izpuhne, kako si z nohtom otrese pepel s cigarete, kako ravna pri vseh teh opravilih z roko — vse to so stvari, ki jih je mogoče napraviti v lepi obliki, a tudi v zelo nedostatni.

V splošnem je videti, pravijo pariški listi, da dame še ne znajo kaditi in da se morajo tega šele naučiti. Če se držijo z vsakovrstnimi gibi nad vodo ali če se daš na hrbtu konja prenesti kamorkoli, še ne pomeni, da znaš plavati in jahati. Isto je s cigareto. Če jo sesaš med ustnicami, še ni rečeno, da znaš kaditi. Kajenje je v ženskem svetu še razmeroma nova navada, in odkar ne vzbuja več takšne senzacije kakor nekoč, so imeli moški že dovolj prilike opazovati, da se drži večina žensk pri tem pravilu nekaj iskanege, krčevitega, izumetničenega.

KINO NA KMETIH

Francosko poljedelsko ministrstvo je sklenilo, da bo podpiralo filmsko in rad'o-propagando tudi v oddaljenih vaseh. Mlado povojno pokolenje se namreč ne more navaditi pustega življenja pozimi. Moški sicer zahajajo v krčme, ženske pa v retnici nimajo nobenega razvedrila. Še pozno v noč mogih sodnikov, drugi pa nikakor razjo šivati in plesti. To se zdi ni tako samo ob sebi umevno, sodobnim gospodinjam pretežda mora kakšna dama tudi tako elegantno kaditi, kakor se zna več mladih kmečkih zakoncev n. pr. elegantno opraviti.

SIRITE AMER. SLOVENCA

SEMENA -- SEMENA
 Velika izbira čistih, zanosljivih semen za vrtove, trate in cvetličnjake, čebulni in travniški seme. — Enako tudi prvovrstna gnojila za vrtove in trate.
HENRY STAHL
 — TRGOVINA S SEMENI —
 828 Niagara Avenue,
 Sheboygan, Wis.

Naznanilo in zahvala.

Potrti globoke žalosti naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da nas je za vedno zapustila in se preselila v večnost naša ljubljena soproga, oziroma mati

Mary Vidmar

(ROJ. CIRINSKI).

ki je po daljši, težki bolezni, katero je vdano prenašala, izdihnila svojo blago dušo dne 9. marca 1933, obdana od svojih ljubkih domačih. Pogreb se je vršil dne 13. marca iz hiše žalosti, 1630 W. 22nd St., v cerkev sv. Stefana, kjer se je ob 10. uri brala sv. maša zadušnica, in od tam na Resurrection pokopališče.

Draga pokojnica je bila rojena 24. febr. 1877 v vasi Sela, fara Dobova, pri Brezicah. Bila je članica dveh društev, namreč dr. Marije Pomagaj, št. 78, KSKJ, in Samost. društva "Zarja". Naj na tem mestu iskreno zahvalo našemu preč. g. župniku, Rev. Aleksandru Urankarju, ki so pokojnico večkrat obiskali med časom njene bolezni, jo tolažili in jo končno prevzeli za pot v večnost. Najlepša hvala tudi preč. gg. Rev. Edwardu Gabrenju in Rev. Thomasu Hoge za izvršitev pogrebnih obredov.

Posebno zahvalo smo dolžni tudi obema društvoma, h katerim je pokojnica spadala, in njih članstvu za izkazovanje ljubezni in naklonenosti do pokojnice s svojimi obiski za časa bolezni in za njih spremstvo na zadnji poti na pokopališče. Posebej hvala še članom društva Marije Pomagaj, ki so hodili tri večere molit k mrtvaškemu odru pokojnice. Zahvaljujemo se tudi članom društva sv. Križ in dr. sv. Alojzija, ki so prišli opraviti molitve h krsti.

Prisrčno zahvalo izrekamo vsem tistim, ki so izkazali svojo naklonenost in prijateljstvo ter darovali za pokojnico za sv. mase in okrasili s cvetličnimi narančami, bradec, Mr. in Mrs. Louis Novak; Mr. John Kozar in druž.; Mr. in Mrs. Muzt in druž.; druž. Gratchner; Mr. in Mrs. L. Duller; John Grun in druž.; druž. Znidarsic; Ant. Bogolin in druž.; družina Ant. Zupancich; Mrs. Mary Janeck; Mr. in Mrs. Judnich; John Mlaker in druž.; Mr. in Mrs. Ant. Tomazin; Mr. in Mrs. Frank Ferencihak; družina Zariau; druž. Joe Zorko; Mary Skrijanc.

Vence in rože so poslali sledeči: Royal Service Station; Mary Ayster; Mary Stefanich; Mr. in Mrs. Joe Zuglich; Mrs. Agnes Zupancich; Mr. in Mrs. Ant. Jalovec; Mr. in Mrs. L. Luzer in druž.; Mr. in Mrs. Joe Bevcic; Mr. in Mrs. Golenko in druž.; Mr. in Mrs. Martin Ivansek; Mr. in Mrs. Emerson; Mr. in Mrs. Anton Baskovec; Mrs. Mary Pejaj; Joseph Gomilar; Mr. in Mrs. L. Andrijašich; uslužbenci Berwyn bolnišnice; uslužbenci So. Chicago garaže; druž. Ant. Kegl; Mr. in Mrs. Starr; V. Kenoshe; Mr. in Mrs. Frank Duša; Joliet; Mr. in Mrs. V. Collarich; Argo; Mr. in Mrs. P. Kunchich; Argo; Mr. in Mrs. J. Zalar; Argo; Mr. in Mrs. Ant. Marasovich; Argo; Mr. in Mrs. Martin Vogel; Argo; Mr. in Mrs. Winter; Argo; družstvo Marije Pomagaj, št. 78, KSKJ; Jugosl. Sam. Poop. dr. Zarja; Mr. in Mrs. Nich. Vusich in druž.; Mart. Zugel in druž.; Mr. in Mrs. Fr. Potokar; Mr. in Mrs. Kolman; Mr. in Mrs. Rangus.

Najlepšo zahvalo smo dolžni vsem tistim prijateljem in prijateljicam, ki so hodili pokojnico obiskovat bo času njene bolezni, dalje tudi vsem tistim, ki so jo prišli kronic in ki so se udeležili pogreba, posebno pa tistim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago. Iskreno se zahvaljujemo tudi onim, ki so nam v tem žalostnem času bili v kakršno koli pomoč, v prvi vrsti smo dolžni zahvalo družini Martin Ivansek in P. Muzt.

Zahvaljujemo se tudi pogrebnikom Glavich in Palacz za skrbno ureditev mrtvaškega odra in za lepo urejeni pogreb. Tebi pa, draga pokojnica, soproga in mati, želimo v raju večni mir in pokoj na trudu in trpljenju, ki si ga prestala. Spominjaj se te bomo, dokler se zopet ne snidemo s teboj tam, kjer ni ločitve več.

Zaljubljeni ostali:

JOHN VIDMAR, soproga; ERNEST, sin; NEŽA ZUGEL, MARY RANGUS, ROSE, POTOKAR, JOSEPHINE KOLMAN, ANTOINETTE VUSICH, VERONIKA VIDMAR, hčere; FRANC CIRINSKI, brat v stari do novini.

Chicago, Ill., 21. marca 1933.

"MISS ITALY 1933"

Med posebnimi svečanost je nedavno prejela Miss Julia Aneri trofejo v New Yorku, ko je bila izbrana za "Miss Italy of 1933".

Jacob Gerend Furniture Co.
 704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.
 Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite naše podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
 Telefon: 377-J — 4080-W.

Nihče ne ve --
 kdaj ravno bodo trgovske razmere dobre ali slabe. Toda vsakdo pa ve, da je ena stvar gotova, namreč — časi se izpreminjajo. Zadržite izkušnje potrjujejo važen izrek "Bodi pripravljen". Bodimo pogumni, pametni, varčni in pričakujemo bodočnost z zaupanjem in odločnostjo. In zapomnimo si — Hranilna vloga donša redne obresti.
Merchants & Miners Bank
 CALUMET, MICH.

MAJSKI IZLET V STARI KRAJ
 se vrši na slavnem brzoparniku
AQUITANIA
 od
CUNARD LINIJE
 NA 10. MAJA.
 Nasim potnikom tega skupnega potovanja se nudijo izbrane kabine, a modernimi napravami, po našem okusu pripravljena hrana ter mnoge druge posebne ugodnosti. Karte III. razreda stanice do Cherbourg \$36.50, do Ljubljane \$13.50, do Zagreba \$17.45, do Trsta \$19.00. — Reizbirate po stanici do Cherbourg \$14.50, do Ljubljane ali Zagreba \$12.00, do Trsta \$16.00. — Drek potovanja.
 Pišite nam po letak a vsem drugimi potrebnimi informacijami in cikanji.
 Prihodnje skupno potovanje na istem parniku 5. julija in sicer pod osebnim vodstvom.
 Vsa pisma glede teh potovanj naslovite na
LEO ZAKRAJSEK
 General Travel Service
 1359 Second Avenue — New York, N. Y.
CUNARD LINE

Sivčev vražek

RUSKO SPISAL MIHAEL OSORGIN.

Z avtorjevim dovoljenjem iz ruščine prevela Marija Kmetova.

Za vrati so se začeli zamolkli glasovi. Astafjev je jasno razločil:

"Tako je nemogoče, tovariši! Ljudem se že noge zibljejo in tudi dan je že zunaj."

"Že prav, še to poslednje, nato gremo!"

Spet udarec in drug glas:

"Spijo ko klade, ne zbudimo jih."

"Zdaj bodo koj vrata razbili," si je mislil Astafjev; "treba ga je zbuditi."

Za vrati se je zaeno oglasilo več ljudi in besede so bile glasnejše:

"Zadosti, tovariši, odložimo to. Takole dve noči zaporedoma... ali je to mogoče... tudi mi smo ljudje."

Zadegavši cigareto v kraj, je pritisnil Astafjev uho na vrata. Mrmranje se je večalo. Slednjič je nekdo rezko, vresčeče in razdraženo zaklical: "No, dobro, pojdite nazaj! Niti ene hiše ne morete dokončati, raznežili ste se ko babe. Jutri ne bo tu nobenega opravka, se bo vse uredilo."

V odgovor je zadonelo:

"Nismo stroji, treba je delati, kot smo mi..."

A že so se s štokljanjem valile težke pete po stopnicah navzdol. Isti hip pa, ko je Astafjev že hotel odmekniti uho od vrat, ga je skoraj omamil drugi udarec s pestjo po lesu. In isti vresčeči glas je viknil razdraženo:

"Hej, vi, nate tole za slovo! Kako spijo, ti prekleli buržuji!"

Astafjev je so od razburjenja tresle roke, ko si je jemal cigareto iz škatlice in prisluškoval, kako so zamirali poslednji koraki na stopnicah. Počasi se je okrenil in njegov pogled se je srečal z očmi človeka v rumenih golenicah. "Zdi se, neprijetnost, kaj, Aleksej Dimitrovič?"

Astafjev je v kolobarčkih izpuhnil dim, rekoč: "Nasprotno, vse se je srečno izteklo. Ste se dobro naspali?"

"Izvrstno. A tudi vi ste izborni glumač, kakor je videti."

"To je moj sedanjí poklic. Mislim, da so zdaj zares odšli."

Človek v rumenih golenicah je z istim glasom odvrnil:

"Upajva, Sicer sem vas pa včeraj pozabil opozoriti, Astafjev, da se zaman in živ ne bom vdal. To je brez smisla."

"Razumem," je dejal Astafjev. "In vidim, A za zdaj le vtekните tisto svojo giračo spet v žep."

Prisrčno in radostno se je zasmeljal in dodal:

"Pa je vendarle uspešno! Res imate srečo. Kaj menite, ali bi skodelico korenjeve kave? Saj zdaj itak ne morete nikamor. Znete prižgati 'Primus'?"

13. Zvesti vitez.

Ko je potrkalo in je Tanjuša odprla vrata, je zagledala nekega neznanca z dvema velikima vrečama, ki sta bili na rami zvezani z jermenom. Neznanec je bil oblečen v napol vojaško uniformo in je imel ščipalnik. Taki so bili tedaj "prenostavljeni" inteligenti.

"No," je dejal, "tu se ne moreš zmotiti. Saj ste to vi — Tatjana Mihajlovna?"

"Da; sem."

"Prosim sprejmite pošiljatev: moko, kašo in tako dalje. To je prva porcija, ostalo prinesem pozneje, zaeno je bilo pretežno. Pooblaščen sem, da vam tole dostavim."

"Kdo pošilja?"

"Naročeno mi je: 'zvesti vitez'."

Tanjuša se je razveselila, nato pa jo je zaskrbelo:

"Vasja? Kje pa je Vasja sam? Ali se je pripeljal?"

"Pripeljal se je, pripeljal, skupaj sva se pripeljala, le da se je on slabo pripeljal. Bolan je. Po moje — zelo bolan. Nekaj je pač steknil spotoma."

"Ljubi Vasja, bolan! Najboljši prijatelj in moj zvesti vitez!"

Tanjuša je povabila Vasjinega sopotnika v sobo.

Vzel je vreči s pleč in se predstavil: Protasov, Peter Pavlovič, in dodal:

"Prej sem bil inženjer, zdaj pa večinoma barantam."

Pripovedoval ji je, kako je bil Vasja ves čas pri moči, a že na moskovskem kolodvoru se je kar sesedel in ni mogel vreč prinesiti do izvočka, še sam se je komaj privlekel do tja. Protasov ga je spravil domov, mu velel sleči in nekako umiti se, vzel njegovo obleko s seboj in jo poparil in očistil.

"V stanovanju imam dobro peč s kotlom. Tudi drva imam. Vse je v redu. Živim ko buržuji."

"Kje je pa zdaj Vasja?"

"Doma. Meni je naročil, naj vam prinesem vreče. Seveda sem preiskal tudi vreče, da ne bi kak mrčes ostal na njih."

"Mislite, da ima legar?"

"Po pravici povedano, bojim se, da ga ima. Zdravnika je potreben. Na vas mislim, Tatjana Mihajlovna, če vas ni strah nalezljive bolezni. Pegasti legar se seveda ne more prenesti po zraku, vendarle..."

Inženjer je zaupljivo pogledal Tanjušo in se nasmehnil, češ, ta se ne bo bala, ni take vrste! "Pa seveda, moj Bog, koj pojdem! Poznam tu v bližini, na Arbatu, tudi nekega zdravnika. Ga bom privlekel k Vasji. Ta zdravnik je zmeraj zdravil tudi dedka."

"Izvrstno. Le brž pojdite. Jaz pa grem medtem domov."

Dogovorila sta se, da bo prišel Vasjin tovariš prav kmalu k njim, kar jutri večer. In mnogo zahvale za vreči.

"Jutri sam prinesem še ostanek."

"Bržkone vas je vožna zelo utrudila?"

"Malo. Zdrav sem in varen tega; nikoli se ne utrudim."

Pogovarjala sta se ko dva stara znanca. Protasov je imel pet in trideset let; že zdavnaj se ni obril, precej slabo je bil oblečen, dasi je bilo videti, da se je preoblekel. In veliko moči in dobrote je bilo v licu. S Tanjušo je govoril ko s kaka mlajšo deklico, vendar spoštljivo, kot se spodobi moškemu vpričo ženske.

"Koj sem vas spoznal, ko sem vas zagledal."

"Kako to?"

"Dejal mi je: 'Pridete, potrkate in odprla vam bo bržkone ona sama, Tanjuša, Tatjana Mihajlovna.'"

"No, potem me pa zares ni bilo težko spoznati."

"Ne; dodal je še: 'Čudovito dekle je, prav svojsko'. Pa sem vas koj spoznal."

Tanjuša je bilo sitno:

"Ah, ta Vasja! Tak čudak je!"

Pa je bilo Tanjuši vendarle všeč slišati take besede, ki jih je izgovoril neznanec človek tako preprosto, naravno, z dobrodušnim smehljajem.

"Ste se spotoma z njim sprijaznili?"

"Da. Imeniten fant je, prav imeniten. Velik idealist in to je dobro."

(Dalje prih.)

IZPRED DRŽAVNEGA SODIŠČA V BELGRADU

ALI BOLJE: REŽIMSKA KOMEDIJA PROTI SLOVENCEM, KI NOČEJO TROBITI V REŽIMSKI ROG.

(Dalje)

Predsednik: "Če človek pregleda te spise o šenčurskih dogodkih, dobi vtis, kakor da so se odigravali po točnem načrtu, ki ga je vodila ona oseba, ljudje so se orožnikom umikali, pa so jih od strani in zadaj zopet napadali. Enkrat se je množici posrečilo, da je orožništvo spravilo v zadrego. Priče pravijo, da ste bili vodja te strategije vi. Priče pravijo, da ste vi imeli zveze s kolesarji, da so vsi kolesarji prihajali k vam, se z vami kratko razgovarjali in nato zopet odhajali. Kaj pravite na to?"

Brodar: "Za organizacijo nič ne vem. Nikomur nisem dal nobenega povelja ali naročila. Kolesarje v Senčurju sploh nisem videl, razen dveh, ki sta se peljala mimo Umnikove hiše. Jaz sem stal ves čas pri vratih na Umnikovo dvorišče."

Predsednik: "Priča Kozler pravi, da ste vi nazdravljali množici in da se je vaš hlapec najbolj divje obnašal, da ste hodili od hiše do hiše in da ste z gestikulacijami bodrili ljudi itd."

Brodar: "Niti z besedami niti s kretnjami. Z Dimnikom sva šla med ljudi samo na poziv gospoda okrajnega glavarja, in sicer trikrat."

Predsednik: "Obremenjuje vas priča Rakič, češ, da ste vi vodili vse hujskanje, dalje vas obremenjuje priča Srebot, da ste klicali: Živijo Korošec, zmaga je naša."

Brodar: "Rakič se očitno moti v osebi, ker trdi, da sem imel palico, ki je nisem imel. Vzklika: Zmaga je naša, pa nisem rabil. Zato tudi ne vem povedati, kaj naj bi tak vzklík pomenil."

Danes je bilo zaslišanje Brodarja končano.

Po zaslišanju je branilec dr. Adlešič stavil več obrambnih predlogov, ki pa jih je predsednik zavrnil. Branilec je prosil, da sme postaviti več vprašanj na obtoženca, ki jih je predsednik tudi deloma dopustil.

Nadaljevanje o Brodarjevem zasliševanju

Belgrad, 22. febr. — Dodatno k včerajšnjemu poročilu podajamo konec Brodarjevega zasliševanja.

Predsednik pokaže obtož. Brodarju težke kamne, ki so shranjeni med dokaznim materialom na sodni mizi ter pravi: "Jaz, vidite, bi rajši videl, da me zadene svinčenka kakor takle kos..." Nato preide predsednik na klice "proti ubijalcem slovenske svobode" in klice Mussoliniju, ki so zaradi njih nekateri obtoženi.

Nekateri odločno vstane in zakliče: "To so bili provokaterji in izzivaci."

V nadaljnjem spraševanju o teh klicih, Brodar vzdigne roko in pravi: "Pri Jezusu Kristusu prisegam, da ni bilo ne enih, ne drugih ne tretjih klicev, ki jih nas dolže!"

Predsednik: Zakaj vas pa bremene priče?

Brodar: To je vse narejeno, da nas pogube, da nas onemogočijo!

Vprašanje državnega tožilca o republikani in federaciji

Ob pol 6. pop. zaključil predsednik zasliševanje, nakar prične z vprašanji državnih tožilcev dr. Čadrov. Na njegova prva vprašanja odgovarja Brodar v čisti srbsčini, potem pa nadaljuje zopet po slovensko.

Državni tožilec: Ali priznate, da ste rekli, da ste bili prej za avtonomijo, sedaj pa za federacijo?

Brodar: To pa priznam!

Državni tožilec: Ali priznate, da zahtevate popolnoma samostojno Slovenijo?

Brodar: Tega ne priznam!

Drž. tožilec: Kaj pa je po vašem federacija?

Brodar: To je široka zakono-

dajna avtonomija.

Drž. tožilec: Priče pa trde, da ste klicali: Živela republika! Brodar: To ni res!

Drž. tožilec: Ali ste za republiko?

Brodar: Nisem!

Drž. tožilec: Ampak za kaj? Brodar: Dovolite, da vam to razložim! Iz mojega delovanja je razvidno ravno nekaj nasprotnega. Ko je bil pred leti prešel na Slovensko republikanski val, so se tudi v SLS javljali glasovi, da mora SLS postati republikanska, sicer bo razpadla. Teda sem bil poslanec in sem z vsem svojim vplivom nastopil proti republikanskemu valu. S tem sem se zamejil mnogim prijateljem in somišljenikom, ki so zaradi tega celo izstopili iz SLS.

Drž. tožilec: Ali še vedno tako mislite?

Brodar: Še vedno. Vedno sem pravil ljudem, da ni glavno to, ali imamo republiko ali monarhijo, ampak da je glavno to, kako je država doma urejena. Za ureditev države gre!

Zagovornik dr. Jure Adlešič hoče staviti Brodarju več vprašanj, ki naj razjasne njegov patriotizem ter predlaga, da se prebere več člankov iz Domoljuba, glasila Jugosl. kmetske zveze, kateri je načeloval Brodar. Predsednik pa to ne smatra za umestno ter ne dovoli čitanja.

S tem je bilo Brodarjevo zasliševanje končano.

Nastopita Umnik in Grilec

Belgrad, 22. febr. — Ob pol 9. dopoldne se je danes nadaljevala razprava pred državnim sodiščem za zaščito države.

Predsednik senata je najprej izjavil, da so orožniki privedli obtoženca Grileca Franca. Na predlog njegovega branilca, s katerim je soglašal tudi državni tožilec, je sodišče odredilo, da se tudi proti njemu vrši razprava. Ker obtoženec ni pravočasno prišel na razpravo, je predsednik senata odredil, da mora biti ves čas razprave zaprt v preiskovalnem zaporu.

Državni tožilec je nato prečital oni del obtožnice, ki se nanaša na Grileca.

Dr. Lamešič, Grilečev zagovornik, je prosil predsednika senata, da bi smel postaviti obtožencu Brodarju več vprašanj glede okolnosti, ki se nanašajo na obtoženca Grileca. Predsednik senata ni dovolil nobenega vprašanja. Ker je končno predsednik zagrozil branilcu, da mu bo sploh odvzel besedo, je dr. Lamešič izjavil, da ne bo ničesar spraševal.

Orožniki so potem na zahtevo predsednika senata privedli v sodno dvorano obtoženca Antona Umnika. Na vprašanje, ali je razumel obtožnico, je Umnik izjavil, da jo je razumel, da se pa ne smatra krivega.

Predsednik: Ker izjavljate, da niste krivi, lahko navedete vse, kar mislite, da je potrebno za vaš zagovor!

Umnik je podal nato sledeč opis dogodkov v Senčurju:

Ta dan sploh nisem nameraval od doma. Že zjutraj sem ostal doma, ker mi je zbolela žena. Na shod pa nikakor nisem imel namena iti, niti nisem vedel, da se pripravljata kaka demonstracija. Ko sem popoldne ob pol 4 z okna svojega stanovanja videl, da se zbira pred Gašperlinovo hišo večja gruča ljudi, sem opazil pri oglu svoje hiše Brodarja. Šel sem doli in vprašal Brodarja, kaj je. Pojasnil mi je, da je nameraval iti na Barletove shod in tam govoriti, če bi dobil besedo. Videl sem tudi, da je prišel župnik Barle ter vabil množico, naj gre na shod. Ko pa so ljudje mislili to storiti, je žandermerija preprečevala vstop. To je ljudi razburilo in so pričeli vpiti: Dol z

Barleto! Videl sem, kako so orožniki pretepavali ljudi s puškinimi kopiti na vse strani, kamor je padlo. Videl sem tudi, kako so izganjali ljudi iz Gašperlinovega dvorišča, kako so nekateri civilisti in orožniki te ljudi pretepavali, katere so izrivali skozi vhod. Na Gašperlinovem dvorišču je bilo medtem veliko vpitje. Videl sem, kako je priletelo iz mojega dvorišča poleno, ki je padlo pred orožniškim podporočnikom Rakičem, ki je ravno s sabljo pretepal Okorna. Rakič je na to izvil revolver ter izstrelil proti mojemu dvorišču. Pred tem strelom ni bilo nobenega streljanja. Iz mojega dvorišča — to dobro vem — ni padel noben strel, ker tam sploh ni bilo ljudi, razen nekoliko žensk z otroci. Kmalu nato je pričela streljati tudi žandermerija ter oddala kakih 30 strelcev v razne smeri. Ljudje so bežali na vse strani. Jaz sem medtem stopil v svoje stanovanje ter sem iz okna dol slišal, kako je okrajni načelnik dr. Ogrin vpil: "Ne smete več streljati! Kdo je dal dovoljenje za streljanje?" Videl sem tudi poslanca Brodarja, kako je pristopil k okrajni načelniku in menda takrat protestiral proti uporabi orožja. Okrajni načelnik je nato Brodarja imeno pozval, naj greva med ljudi in jih pomiriva. To sva z Brodarjem tudi storila. Eden izmed demonstrantov me je celo sunil v prsi, češ: Ti se pa z Barleto družiš! Niti ne dovoliš, da bi se se nekoliko umirili, nakar sem stopil nazaj na svoje dvorišče. Z Gašperlinovega dvorišča je prišel nato poslanec Barle. Ko se je pojavil, so ljudje pričeli brž kričati proti njemu in vpiti: Zakaj nas vabiš na shod, če nas potem ne pustiš na zborovanje. Barle je odšel v

(Dalje prih.)

DENARNA DARILA

SE ZOPET LAHKO POŠLJE V STARI KRAJ.

Vsled bančnega moratorija je bilo prepovedano pošiljati denar v inozemstvo. Te dni, ko so začele poslovati vodilne banke po Ameriki je zopet mogoče poslati kaka darila domačim, toda te pošiljateve morajo izvršiti le v soglasju z zveznimi določbami, ki so bile uveljavljene 9. oz. 10. marca 1933.

V inozemstvo se ne sme pošiljati denarja v svrhu špekulacije niti v svrhe investiranja, niti ne za naganje v inozemske hranilnice. Toda kdor želi poslati svojim sorodnikom v stari kraj kak denarni dar ali podporo, to lahko stori. Podpisati pa mora v tem oziru posebno izjavo. Brez te izjave se ne sme sprejeti nobene take pošiljateve za stari kraj. Za praktično uporabo v takih slučajih objavljamo tu posebni kupon, v katerem je tozadevna izjava. Izrežite iz lista ta kupon, ko bote pošiljali denar, istega podpišite na črti, pod katero je "Purchaser's Signature" ter istega s pošiljko nam pošljite in mi bomo denar potem v redu odposlali naprej.

DECLARATION FOR MONEY ORDER

(Izjava za pošiljatev)

I declare that I purchased said remittance for legitimate and normal business requirements, for reasonable traveling and other personal requirements, or for the fulfillment of contracts entered into prior to March 6th, 1933, and that the transaction is not for the purpose of savings or investment in a foreign country. I certify that the transaction in no way contravenes the Act of March 9th, 1933, the executive order of March 10th, 1933, or any regulation issued thereunder.

(Purchaser's Signature)

Date.....1933.

ZA VELIKONOČ

se bote spomnili svojih domačih v starem kraju in jim poslali kak znesek za piruhe. Stara navada je že to. Denar se dostavi v Jugoslavijo točno in zanesljivo. Denar se dostavi po pošti direktno na dom prejemni kov brez odbitka. Včeraj so bile naše cene:

Za okroglo svoto v dolarjih

Za \$ 2.00	105 din
" 5.00	300 din
" 10.00	615 din
" 20.00	1280 din
" 50.00	3275 din

Za okroglo svoto v dinarjih:

Za 100 din	\$ 1.95
" 250 din	\$ 4.30
" 500 din	\$ 8.00
" 1000 din	\$ 15.50
" 5000 din	\$ 76.00

Pri večjih svotah dam še sorazmeren popust. — Vsa pisma in denarne pošiljateve naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILLINOIS

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.